

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Oude Eiermarkt 9 (Lo-Reninge, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2020B36
Februari 2020

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Bot Bart, Willaert Aaron

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Ruben Willaert OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Administratieve gegevens	5
2	Inleiding.....	6
3	Geplande werken.....	7
4	Gemotiveerd advies	9
4.1	Advies	10
4.2	Afbakening.....	12
5	Onderzoeksvragen.....	12
6	Methode en Strategie	13
6.1	Randvoorwaarden.....	13
6.2	Proefputten en proefsleuven	13
6.3	Eindcriteria en uitzonderingsmodaliteiten	15
6.4	Competenties	15
6.5	Vondsten	16
7	Bibliografie.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

FIGURENLIJST

Figuur 1 Het projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (Bron: geopunt)	6
Figuur 2 Vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron: geopunt)	9
Figuur 3: GRB-basiskaart met vereenvoudigde weergave van de werken met aanduiding van de proefsleuf en de proefputten. (bron: geopunt).....	14

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	5
---	---

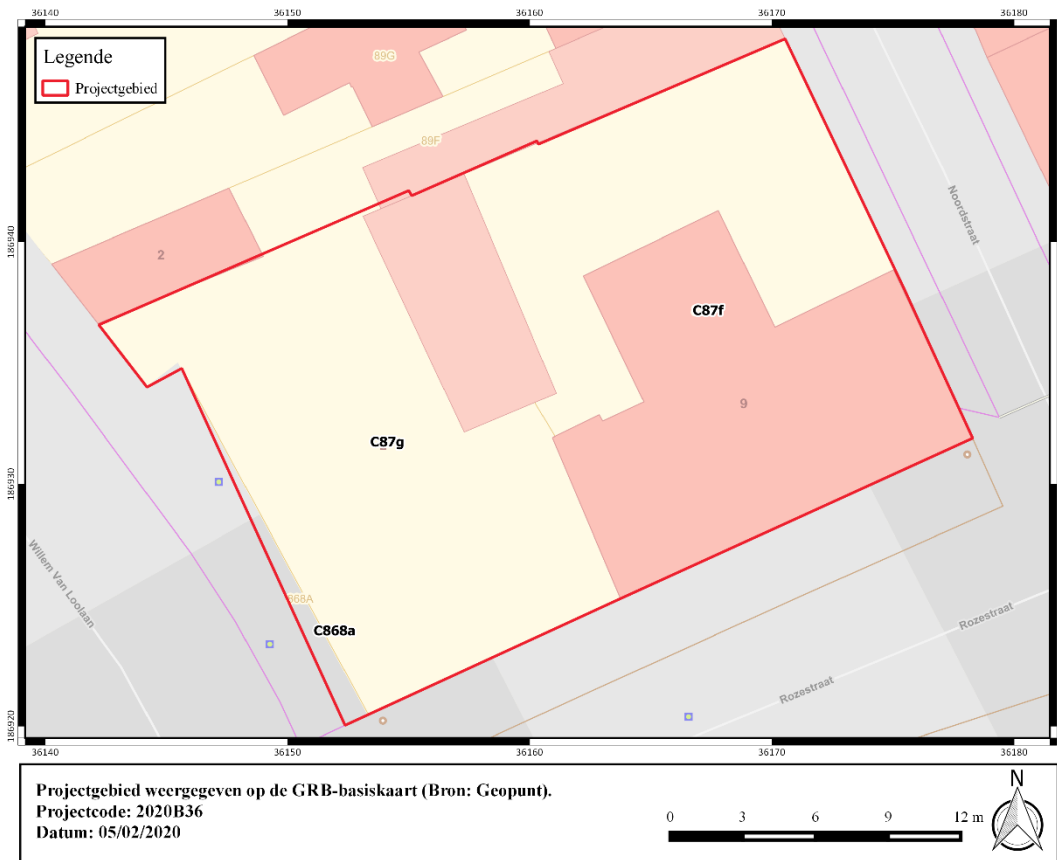

1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Lo-Reninge
	Deelgemeente	Lo
	Postcode	8647
	Adres	Oude Eiermarkt 9 8647 Lo-Reninge
	Toponiem	Oude Eiermarkt 9
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 36139$ $Y_{\min} = 186919$ $X_{\max} = 36181$ $Y_{\max} = 186948$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Lo-Reninge, Afdeling 1 (Lo), Sectie C, nr's: 87g, 87f, 868a Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	/	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Bart Bot (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus) Bart Bot (erkend archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1 Het projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (Bron: geopunt)

2 Inleiding

De archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 538 m², de gecombineerde oppervlakte van de bodemingrepen bedraagt ca. 388 m² vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Lo. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt.

Het projectgebied is gelegen in Lo, deelgemeente van Lo-Reninge, in de provincie West-Vlaanderen. Het plangebied zelf grenst ten zuiden aan de Oude Eiermarkt, de west- en oostzijde grenzen respectievelijk aan de Willem Van Loolaan en de Noordstraat. De noordelijke perceelsgrens sluit aan bij het bebouwde perceel 89f.

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 538 m². Binnen de projectgrenzen situeert zich het stadhuis (footprint 152 m²) en een garage (footprint 42 m²). Bijkomend is ca. 76 m² van het terrein verhard, deels in klinkers, deels in terrastegels. In het noordoostelijk deel van het plangebied situeert zich een tuinzone. Het westelijk deel van het plangebied bestaat uit een bodem die bedekt is met boomschors en struiken. Tot recent was het westelijk deel van het

plangebied bebouwd. Hier situeerde zich de brandweerkazerne. Onder de boomschors is op heden nog steeds de vloerplaat van de voormalige brandweerkazerne gelegen. Het westelijk deel van het plangebied (waar de brandweerkazerne zich situeerde) is ca. 45 cm lager gelegen dan het oostelijk terreindeel. Bij de aanleg van de kazerne is het terrein deels afgegraven om een effen vlak te bekomen ondanks de natuurlijke west-oost georiënteerde helling binnen het terrein.

3 Geplande werken

Het westelijk deel van het plangebied is ca. 45 cm lager gelegen dan het overig deel van het perceel. Bij de aanleg van de brandweerkazerne is het terrein gedeeltelijk afgegraven om een effen niveau te bekomen voor de nieuwe vloerplaat. Voorafgaand aan de realisatie van het zwembad en het nieuwe poolhouse zal het westelijk deel van het terrein ca. 45 cm opgehoogd worden om een effen geheel te bekomen. De vloerplaat blijft behouden. Dit westelijk lager gelegen deel heeft een oppervlakte van ca. 185 m².

- Het nieuwe poolhouse situeert zich integraal ter hoogte van deze lager gelegen – vermoedelijk deels uitgegraven - zone en wordt gefundeerd door middel van sleuffunderingen en een vloerplaat. De sleuffunderingen worden aangelegd tot een diepte van ca. 80 cm-mv, de nieuwe vloerplaat wordt aangelegd tot een diepte van ca. 50 cm-mv. Voorafgaand wordt het terrein ter hoogte van het poolhouse ca. 45 cm opgehoogd om op een gelijk niveau te komen als het oostelijke terreindeel. Dit impliceert dat de vloerfunderingen een bodemingreep van max. 5 cm en de sleuffunderingen een bodemingreep van max. 35 cm impliceren in het mogelijk ongeroerd sediment. Gelet op de nog aanwezige vloerplaat van ca. 15 cm, zal enkel de sleuffunderingen een bedreiging vormen voor de eventueel ongeroerde bodem. Het poolhouse heeft een oppervlakte van ca. 38 m².

- De nieuwe berging situeert zich tevens integraal ter hoogte van de lager gelegen zone. De vloer van deze berging wordt gerealiseerd ter hoogte van het bestaande maaiveld. Voor de berging wordt tevens een sleuffundering voorzien tot ca. 80 cm-mv en een vloerplaat van ca. 50 cm. De berging heeft een oppervlakte van ca. 25 m². Ook hier situeert zich nog de oude vloerplaat van 15 cm dik.

- Langs de westelijke perceelsgrens wordt een tuinmuur voorzien van ca. 0,4 m breed.

- In het noordelijk deel van het plangebied wordt een zwembad gerealiseerd over een oppervlakte van ca. 47 m². Het nulpas van het zwembad zal zich ca. 43 cm hoger situeren dan de te realiseren maaiveldhoogte (dus ca. 88 cm hoger dan de vloerplaat van de bestaande brandweerkazerne). Van dit zwembad valt ca. 28 m² samen met het lager gelegen terreindeel, de overige 19 m² situeert zich ter hoogte van het maaiveld van de bestaande woning. Het zwembad wordt aangelegd tot een diepte van ca. 2 m-mv, inclusief vloerplaat. Rekening houdende met de ophogingswerken impliceert de aanleg van het westelijk deel van het zwembad (28 m²) een bodemingreep van ca. 1,12 m-mv, en het oostelijk deel van het zwembad (19 m²) een bodemingreep van ca. 2 m-mv in het ongeroerd sediment. Van het aan te leggen zwembad valt op heden ca. 16 m² samen met een recent aangelegde garage waarvan het vloerpas overeenkomt met dat van de huidige woning.

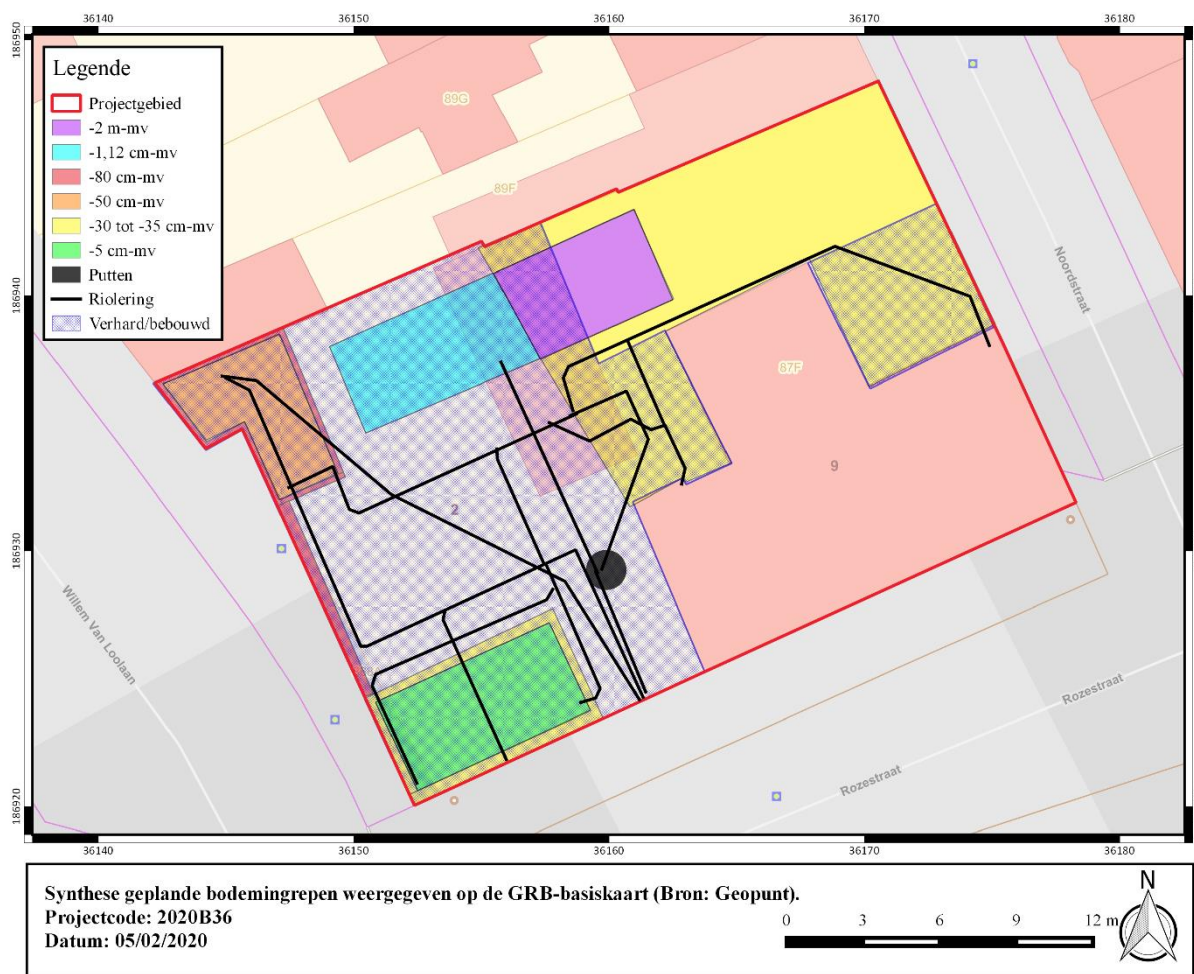

- Het overige deel van het terrein wordt heraangelegd, deels als groenzone, deels al verharde zone. Ter hoogte van deze zone zal de bodemingreep max. 30 cm-mv bedragen. Van deze zone van ca. 273 m² valt ca. 150 m² samen met de lager gelegen zone. Van deze zone is ca. 200 m² op heden verhard (als vloer van de brandweerkazerne in het lager gelegen deel en als terras in het oostelijk deel). Ter hoogte van de lager gelegen zone valt de bodemingreep die wordt voorzien integraal binnen de voorziene ophoging.

- In functie van de geplande ontwikkeling dient tevens nieuwe riolering en een nieuwe bufferput aangelegd te worden. Het overgrote deel van de rioleringen worden aangelegd ter hoogte van de lager gelegen zone. Ook de bufferput (ca. 2 m²) zal worden aangelegd ter hoogte van de lager gelegen zone. De rioleringen worden aangelegd tot een diepte van ca. 60 cm-mv. Ter hoogte van de lager gelegen zone betreft dit een bodemingreep van max. 15 cm in het ongeroerd sediment. De nieuwe bufferput betreft wordt aangelegd tot een diepte van ca. 1,5 m-mv, dit betreft dus een bodemingreep van max. ca. 1,05 in het mogelijk ongeroerd sediment.

- Onderstaande syntheseplan geeft weer waar welke bodemingrepen worden voorzien ten aanzien van de mogelijk ongeroerde bodem, rekening houdende met de noodzakelijke ophogingswerken.
  - Lichtblauw = 28 m² = zone zwembad ter hoogte van de lager gelegen zone
  - Paars = 19 m² = zone zwembad ter hoogte van de hoger gelegen zone
  - Rood = 7 m² = zone tuinmuur en sleuffundering bergruimte
  - Geel = 133 m² = zone buitenaanleg hoger gelegen zone & sleuffunderingen poolhouse
  - Groen = 28 m² = vloerplaat poolhouse
  - Oranje = 20 m² = vloerplaat berging
  - Zwart = 2 m² = bufferput -> bodemingreep ca. 1,05 m-mv.

Van deze zone is op heden enkel het oostelijk deel van het aan te leggen zwembad (19 m²) en de noordoostelijke tuin (ca. 67 m²) niet verhard.

Figuur 2 Vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron: geopunt)

4 Gemotiveerd advies

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Lo Oude Eiermarkt 9.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan onderstaande afgeleid worden:

- Het plangebied is gelegen binnen de historische stadskern van Lo.

- Het plangebied situeert zich vermoedelijk ter hoogte van het neerhof van een 11^e-eeuwse motte.
- In de 17de eeuw bevond zich ter hoogte van het stadshuis het gastenverblijf van de Augustijnerabdij Sint-Pieters van Lo. Het pand wordt omgevormd tot herberg en in de 19de eeuw is het kortstondig pastorie. Eind 19de eeuw werd de pastorie de woning van de kapelaan.
- Op de Ferrariskaart uit 1777 worden twee gebouwen afgebeeld. Het oostelijke gebouw betreft het gastenverblijf van de abdij/herberg. De functie van het westelijke gebouw is niet gekend.
- Rondom het plangebied werd reeds archeologisch onderzoek uitgevoerd met resultaten gaande van de vroege middeleeuwen (ten noordwesten van het projectgebied), de volle middeleeuwen (ter hoogte van de Augustijnerabdij) en de late middeleeuwen (ter hoogte van de Augustijnerabdij en klooster van de Grauwe Zusters).

Concreet is er ter hoogte van het projectgebied een verwachting naar bewoning vanaf de volle/late middeleeuwen. Ook Romeinse sporen kunnen niet uitgesloten worden. De archeologische sporen kunnen zich manifesteren als funderingen, vloerniveau's, ophogingspakketten, ...

3° de waardering van de archeologische site:

Archeologisch onderzoek op de site zou informatie kunnen geven over de bebouwings- en bewoningshistoriek van het desbetreffende perceel en over de vroegste ontwikkeling van Lo.

4° de impactbepaling:

Indien zich archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied bevinden, zijn deze bedreigd door de geplande werken.

4.1 Advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- *Archivalisch onderzoek:* Aan de hand van het gebruikte historisch kaartmateriaal is een vrij duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied. Het plangebied is vermoedelijk gelegen binnen het neerhof van een 11^e-eeuwse motte. De oostgevel van het gebouw in het oostelijk deel van het plangebied heeft een kern die vermoedelijk teruggaat tot 1630. Volgens sommigen betreft dit gebouw het voormalige gastenverblijf of herberg van de abdij al kan dit niet door bronnenmateriaal bevestigd worden. Er bestaat een plan van de abdij uit het eind van de 18^e eeuw maar dit plan kon tot op heden niet gelokaliseerd worden.

- *Landschappelijk bodemonderzoek* Cfr. CGP 7.3: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Er wordt geadviseerd om geen voorafgaandelijk landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren.

- *Geofysisch onderzoek Cfr. CGP 7.4:* Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.
- *Veldkartering Cfr. CGP 7.5:* Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.
- *Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek Cfr. CGP 8.4 en 8.5:* Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.
- *Proefsleuven en proefputten Cfr. CGP. 8.6:* Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

Gezien de ligging in een stadscontext, waarbij een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt, met het voorkomen van puinpakketten, funderingen, vloeren,... in de bodem, is het uitvoeren van een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefputten en proefsleuven de enige relevante onderzoeksmethode om deze site te onderzoeken. Eerder werd aangetoond dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is. Een onderzoek met behulp van proefputten en proefsleuf kan duidelijkheid verschaffen omtrent de reële bedreiging van de bouwwerken (inschatting van het archeologisch niveau, de bewaringstoestand van de archeologische resten, de verstoringsgraad binnen het plangebied).

De aanbeveling werd getoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

- mogelijk: De uitvoering van het vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel niet mogelijk. Werken zullen uitgevoerd worden na het bekomen van de stedenbouwkundige vergunning en de afbraak van het huidige gebouwenbestand (zie 6.1. voor de randvoorwaarden bij de afbraak).
- nuttig: Er zijn geen argumenten om aan te nemen dat het terrein dermate verstoord is dat een prospectie niet zinvol zou zijn. De proefputten en proefsleuven brengen het archeologisch potentieel van het projectgebied in kaart. Hierop kan een gedegen beslissing genomen worden in functie van een eventueel verder onderzoek.
- schadelijk: Gelet op de aard van de werken, is eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd. Een onderzoek door middel van proefputten en proefsleuven is, rekening houdende met het groot archeologisch potentieel van het projectgebied, de enige goede manier om een inschatting te maken van het archeologisch bodemarchief.
- noodzakelijk: Eventueel archeologische relictten zijn door de geplande werken bedreigd.

4.2 Afbakening

Het advies heeft betrekking op het volledige plangebied (ca. 388 m²) dat verstoord wordt door de geplande werken. Verspreid over het volledige bedreigde plangebied worden proefputten en een proefsleuf aangelegd, op enkele strategische plekken. In totaal wordt 49 m² of 12,5% van het bedreigde plangebied onderzocht. Dit is voldoende om een correcte uitspraak te doen omtrent de te nemen maatregelen.

5 Onderzoeksvragen

Doel van het onderzoek is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

Bij het uitvoeren en uitwerken van de archeologische prospectie moeten minstens volgende vragen beantwoord worden:

- Hoe diep bevindt zich het archeologisch niveau?
- In hoeverre is het plangebied verstoord?
- Hoeveel archeologische niveaus kunnen onderscheiden worden?
- Wat is de aard, omvang, datering, en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Wat is de onderlinge samenhang tussen de sporen en structuren?
- Welke specifieke activiteiten hebben binnen het onderzoeksgebied plaatsgevonden?
- Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor?
- Passen deze in de historische context van de locatie?
- Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?
- Wat is de datering en samenstelling van de aangetroffen ophogingslagen?
- Moet er, op basis van de archeologische resten, een vlakdekkend vervolgonderzoek plaatsvinden? Wat is de ruimtelijke afbakening van het vervolgonderzoek? Welke vraagstellingen dienen geformuleerd worden voor een vervolgonderzoek?

- Zijn er nog resten aanwezig van het gastenverblijf van de Augustijnerabdij?
- Welke resten zijn aanwezig van het gebouw aan de westelijke zijde van het plangebied? Cfr. Ferrariskaart 1777.
- Worden oudere sporen aangetroffen (vroeg-volle middeleeuwen)?

6 Methode en Strategie

Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefputten en proefsleuven, gezien de ligging van het plangebied in een stedelijke context met een complexe verticale stratigrafie, de meest aangewezen methode is om het plangebied te onderzoeken. De voorziene onderzoeksmethode moet niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methode dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Specifiek wordt verwezen naar hoofdstukken 8.6.1 en 8.6.3 van de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 3.0). Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

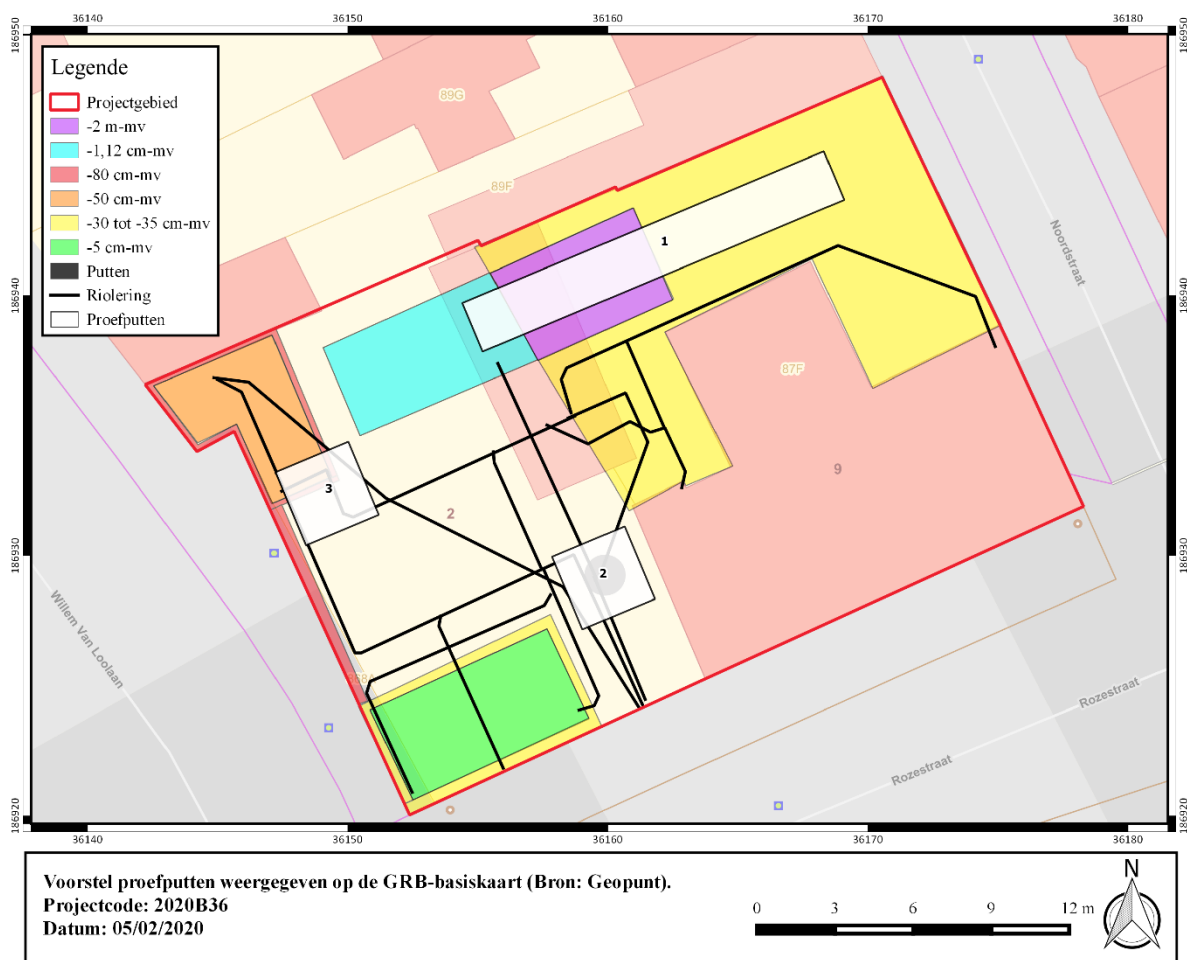
6.1 Randvoorwaarden

Het onderzoek gebeurt in uitgesteld traject. Het af te breken gebouwenbestand moet afgebroken worden **tot op niveau van het maaiveld** alvorens het archeologisch onderzoek van start gaat. Er dient nadrukkelijk beklemtoond te worden dat aan de sloop duidelijke voorwaarden verbonden zijn. Het gebouwenbestand kan zonder archeologische begeleiding gesloopt en verwijderd worden tot op het niveau van het huidig straatniveau. De funderingen onder het straatniveau worden niet verwijderd of op andere manieren gemanipuleerd. Hetzelfde geldt voor eventueel aanwezige kelders, citernes of andere ondergrondse structuren, die nu niet gekend zijn en aan het licht zouden komen bij de afbraak. Verder moet op dergelijke manier te werk worden gegaan dat het vrijgekomen terrein niet of in zeer beperkte mate betreden wordt door zwaar materieel als dumpers en graaf- en breekmachines.

6.2 Proefputten en proefsleuven

De proefputten worden ingeplant rekening houdend met de wetenschappelijke vraagstelling en de huidige bebouwing. Volgende configuratie wordt voorgesteld:

Figuur 3: GRB-basiskaart met vereenvoudigde weergave van de werken met aanduiding van de proefsleuf en de proefputten. (bron: geopunt)

Proefsleuf 1 (15mx2m):

- Verwachting: resten oude bebouwing, achtererfstructuren, resten neerhof....
- De proefsleuf wordt aangelegd tot op het eerste archeologische niveau. Indien het archeologische niveau zich hoger bevindt dan de verstoringsdiepte van de werken dan moet er plaatselijk door middel van een profielput gepeild worden naar de stratigrafische bodemopbouw

Proefput 2:

- De proefput (3mx3m) bevindt zich ter hoogte van de ingeplande putten.
- Verwachting: achtererfstructuren, cultuurlagen, (afvalkuilen), resten neerhof...
- De proefput wordt opgegraven tot op de moederbodem.

Proefput 3:

- De proefput (3mx3m) bevindt zich ter hoogte van de geplande bergruimte.
- Verwachting: oude bebouwing Ferrariskaart (1777), resten neerhof
- De proefput wordt opgegraven tot op de moederbodem.

Indien de onderzoeksvragen op basis van bovenstaande proefputten en sleuvenplan niet afdoende kunnen beantwoord worden, dan kan de uitvoerende erkende archeoloog er tijdens het veldonderzoek voor opteren om extra proefputten of proefsleuven aan te leggen, of de bestaande putten uit te breiden, om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. In elke proefput wordt de volledige stratigrafische sequentie onderzocht tot op de moederbodem. Het aantal vlakken en de aanlegdieptes worden tijdens het veldwerk bepaald door de veldwerkleider. In het geval van diep uitgegraven contexten (bvb. waterputten) worden de uitgravingsdieptes aan de hand van boringen achterhaald. Bij het aantreffen van resten van ambachtelijke activiteiten moet indien nodig een specialist geraadpleegd worden. Een selectie van het sporenbestand moet onderzocht worden om uitspraken te kunnen doen in functie van een vervolgonderzoek. De kwetsbare sporen worden afgedekt. In elke proefput worden minstens twee profielwanden geregistreerd in functie van de stratigrafische opbouw. In de proefsleuf wordt door middel van een profielput gepeild naar de bodemopbouw. Elk vlak wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van metalen voorwerpen met behulp van een metaaldetector. De geldende veiligheidsvoorschriften worden ten allen tijde gerespecteerd. Zo moet de omvang van de proefput zich evenredig verhouden tot de diepte van het aanlegvlak. Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk.

6.3 Eindcriteria en uitzonderingsmodaliteiten

De prospectie wordt als succesvol beschouwd, indien alle waargenomen archeologische sporen op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

De uitvoering van de opgraving gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk, eventueel aangevuld met bijkomende maatregelen indien de sporen en/of vondsten daartoe aanleiding geven. Deze eventuele maatregelen worden bepaald door de erkend archeoloog.

6.4 Competenties

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen en heeft bij voorkeur een goede kennis van de (post) middeleeuwse periode. Minimaal heeft hij/zij 2 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 1 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.

Voor de begeleiding van de opdracht dient de veldwerkleider zich te laten ondersteunen door één of meerdere specialisten en regiodeskundigen, die hem bijstaan bij de uitvoering van de prospectie indien deze expertise intern niet beschikbaar is. Deze specialist beschikt over een aantoonbare en ruime ervaring met stadskernonderzoek in het algemeen en binnen de stad Lo in het bijzonder.

Het projectteam wordt daarenboven bijgestaan door een aardkundige die minstens 1/5 van de duur van het veldwerk op het terrein aanwezig is. De aardkundige ondersteunt de archeologen bij de analyse van de bodemkundige/landschappelijke context en bij de interpretatie van sporen en structuren.

6.5 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het onderzoek conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Bij de start van de opgraving worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.